

**APEL NR 2/19
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA**

z dnia 29 października 2019 r.

w sprawie odpowiedniego finansowania oświaty z budżetu państwa.

Na podstawie § 28 ust. 2 pkt 3 uchwały Nr XLVI/441/13 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie ustalenia Statutu Miasta Wałbrzycha (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2013 r., poz. 3027 z późn. zm) Rada Miejska Wałbrzycha postanawia, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się apel do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów RP, Ministra Edukacji Narodowej, Ministra Finansów oraz parlamentarzystów RP w sprawie odpowiedniego finansowania oświaty z budżetu państwa, stanowiący załącznik do niniejszego apelu.

§ 2. Wykonanie apelu powierza się Prezydentowi Miasta Wałbrzycha.

§ 3. Apel wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Maria Anna Romańska

Apel do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów RP, Ministra Edukacji Narodowej, Ministra Finansów oraz parlamentarzystów RP

Radni Gminy Wałbrzych, w poczuciu odpowiedzialności za wspólnotę lokalną, po analizie skutków wdrożenia podwyżki wynagrodzeń nauczycieli w wysokości 9,6% od 1 września 2019 r. oraz zapowiadanych wdrożeń minimalnego wynagrodzenia od 1 stycznia 2020 r., apelują o **zagwarantowanie samorządom terytorialnym środków finansowych na edukację w wysokości adekwatnej do ponoszonych na ten cel wydatków**. Z pełną odpowiedzialnością, w oparciu o oficjalne dane finansowe, twierdzimy, że nasza Gmina nie otrzymała pełnej rekompensaty skutków finansowych podwyżek płac nauczycieli ustalonych przez rząd. Podwyżka wynagrodzeń dla nauczycieli, która została wynegocjowana przez MEN ze związkami zawodowymi „Solidarność” nie była konsultowana ze stroną samorządową, a środki, które zostały zabezpieczone w budżecie państwa nie zabezpieczyły jej realizacji.

Równie istotną kwestią pozostaje zagadnienie ustalenia dodatku za wychowawstwo w szkołach w wysokości nie mniejszej niż 300 zł bez konsultacji ze stroną samorządową, która dotychczas samodzielnie w swoich regulaminach wynagradzania określała wysokość tego dodatku. Uważamy, że jest to sytuacja niedopuszczalna i wiąże się z zaangażowaniem dodatkowych środków z budżetu jednostek samorządu terytorialnego w roku 2019 i latach kolejnych. Konsekwencje finansowe związane z ustaleniem tej kwoty dodatku spadły na Gminę Wałbrzych i jest przez nią w całości finansowana (497 432 zł w roku 2019). Co ważne również wprowadzenie nowego dodatku dla nauczycieli stażystów nie wiąże się w żaden sposób z automatycznym zapewnieniem dodatkowych środków finansowych w pełni rekompensujących skutki tej zmiany. Aby zagwarantować wypłatę podwyżek oraz dodatków w roku 2019 musieliśmy jako samorząd zaangażować dodatkowe środki w wysokości 20% w stosunku do otrzymanych środków na ten cel.

Od wielu lat samorządy terytorialne, realizując zadania oświatowe, otrzymują środki finansowe z budżetu państwa nieadekwatne do skali wykonywanych zadań. Wysokość tego niedoszacowania wzrosła znacznie po wprowadzeniu zmian w systemie oświaty w 2016 roku. Z pełną odpowiedzialnością, w oparciu o oficjalne dane finansowe oraz analizy Związku Miast Polskich, twierdzimy, że zarówno w roku 2017, 2018, jak i 2019 samorządy terytorialne nie otrzymały pełnej rekompensaty skutków finansowych realizowanych zadań oświatowych. Otrzymywana subwencja oświatowa pokrywa jedynie część wydatków gminy związanych z funkcjonowaniem szkół. Utrudnia to znacznie realizację zadań oświatowych, obciąża finanse samorządu, niwecząc możliwości rozwojowe, zwłaszcza średnich miast oraz większości miast na prawach powiatu, co jest sprzeczne ze strategią rządu.

Nasza Gmina, podobnie jak wiele innych gmin w Polsce, od lat inwestuje w edukację dzieci i młodzieży. Staje się to jednak z roku na rok coraz trudniejsze, gdyż rosną dopłaty samorządów do realizacji zadań objętych subwencjonowaniem, zapewniających minimalne standardy edukacji. W ostatnich latach luka pomiędzy bieżącymi wydatkami a bieżącymi dochodami oświatowymi w samorządach rośnie w niespotykanym wcześniej tempie. W roku 2016 wynosiła ona około 17,8 mld zł (39% dochodów), a w roku 2018 – prawie 23,5 mld zł (50% dochodów). Jeśli przyjmiemy, że wysokość tej luki jest miarą wysiłku samorządów na rzecz utrzymania oświaty, gdyż musi być ona pokryta z dochodów własnych, oznacza to, że wysiłek samorządów ponoszony na rzecz utrzymania oświaty zwiększył się w ciągu dwóch ostatnich lat o 32%#.

Z uwagi na postępującą skalę niedofinansowania zadań oświatowych objętych subwencją i postępujący wzrost dopłat samorządu do subwencji jako radni Gminy Wałbrzych apelujemy o:

1. Rozpoczęcie, w trakcie prac nad budżetem na rok 2020, **procesu zwiększania nakładów na system oświaty, tak aby budżet centralny w pełni zabezpieczał środki finansowe na realizację zadań oświatowych**. Tylko odpowiedni poziom finansowania oświaty z budżetu państwa zapewni wysoką jakość edukacji i szanse rozwojowe dla dzieci i młodzieży.

2. **Wzrost o 30% kwoty części oświatowej subwencji ogólnej oraz dotacji przedszkolnej.** Zmiany w systemie oświaty, wprowadzane od 2016 r., generują coraz większe koszty funkcjonowania, które są notorycznie niedoszacowane przez rząd. Jedynie wzrost subwencji zapewni samorządom dodatkowe środki finansowe w pełni rekompensujące skutki wprowadzonych zmian.

3. **Zmianę zasad wypłacania wynagrodzeń dla nauczycieli,** ustalanych obecnie w trybie negocjacji ministra edukacji ze związkami zawodowymi. Skoro samorząd nie posiada żadnego istotnego wpływu na wysokość wynagrodzeń, a otrzymywane w subwencji środki finansowe nie pokrywają ich kosztów, wnioskujemy, aby wypłacane były one bezpośrednio z budżetu państwa (w formie dotacji celowej dla gmin, powiatów i województw). W ten sposób rząd weźmie odpowiedzialność za podejmowane przez siebie decyzje dotyczące kluczowej dla finansowania oświaty kwestii, jaką jest wynagradzanie nauczycieli.

Wyrażamy także głębokie zaniepokojenie sytuacją, iż zapowiadane podwyższenie minimalnego wynagrodzenia doprowadzi do sytuacji, w której od 1 stycznia 2020 r. nauczyciele stażyści i kontraktowi będą zarabiali mniej od pracowników obsługi szkół, co jest sytuacją niedopuszczalną.

¹ Za: *Raport o finansowaniu oświaty w Polsce w latach 2004-2018*, http://www.miasta.pl/uploads/attachment/file/2638/Raport_final_wysy_ka_i_www.pdf

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Maria Anna Romańska